

Næstan 300 mió meira í lönnum

Fyrstu ellivu mánaðirnar av 1999 vóru samlaðu lönútgjaldingarnar knappar fýra milliárir krónur. Hetta er næstan 300 mió. krónur meira enn sama tíðarskeiði í fjør. Men tað er ikki í øllum vinnum, at meiri verður gildið út í lönnum. Størsti bólkurin, fiskiskapur, er minkaður við 65 mió. krónum

SVEINUR TRÓNDARSON

Tað verður gildið meira út í lönnum í 1999 enn tað var í 1998.

Tað er niðurstøðan av talvuni, sum Hagstova Føroya prentar í Hagtiðindum nr. 7, sum júst er komið á gøtuna.

Niðurstøðan er bygt á talvuna fyrri teir fyrstu ellivu mánaðirnar av hesum árinum sammett við vanligu gongdina undanfarna árin. Tann gongdin hevur verið tann, at desember er ein serstakliga »góður« lønarmánaði, og brúka vit desember í fjør, sum dømi, so vera

lönarútgjaldingarnar í ár uml. 300 milliónir størri enn tær vóru í 1998.

Sammett við onnur ár verða lönarútgjaldingarnar fyrri 1999 eisini hægri enn tær eitt nú vóru í 1990 tá tær vóru upp á góðar 4,2 mia. krónur.

Fiskivinnan haltar

Tað áhugaverda við talvuni vinnugrein, sum ikki hevur einum er talan um vøkstur sammett við árið í fjør.

Áhugavert, tí einasta størri lönarútgjalding í ár, er fiskivinnan, og tað kann

í grundini gerast ein trupulleiki, um so er, at tann gongdin heldur fram.

Um tað verður so ella ikki er sjálvandi torført at úttala seg um, tí sum øllum kunnugt, so hevur tað nógv við fiskanøgð og fiskaprisir at gera.

Og av tí at hesir báðir lutir ikki er nakað sum føroyingar hava nakra ávirkan á yvirhøvur, er vónleyst at siga nakað um niðurgongdin í fiskivinnuni fer at halda á, ella ikki.

Higartil í ár eru útgoldnar 65 mió. krónur færri í lönnum enn tað vóru sama tíðarskeiði í fjør.

Gongur illa hjá teimum, sum veida fiskin, so gongur betri í fiskavøruidnaðinum.

Góðar triati milliónir fleiri er útgoldið í lönnum í hesi vinnugrein, og frágreiðingin til tað er uttan iva, at meira fæst fyrri vørna, sum verður framleidd.

Byggivinnan enn einaferð

Tann vinnan, sum tó mann hava havt størstu framgongdina tá samanumkemur, er byggivinnan.

Byggivinnan steðgaði fullkomiliga upp í teimum ringastu kreppuárunum, men síðani tá er gongd av

Stór øking er framhaldandi í byggivinnuni. Higartil í ár eru knappar triati milliónir fleiri útgoldnar í lönnum enn tað vóru í fjør. Tað svarar til eina øking upp á 20 prosent

savnsmynd

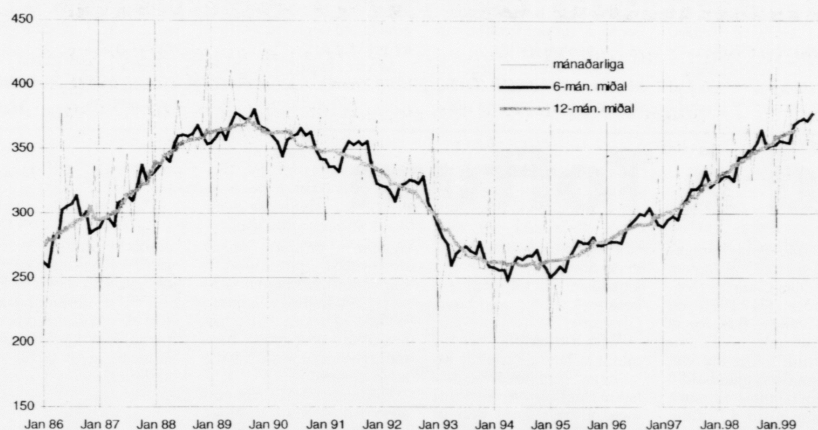
Lönargjaldingar í vinnugreinum og %-vís broyting, 1990 – okt. '99 í mió. kr.

Vinnugrein	Lönargjaldingar, í mió. kr.						Prosentvís broyting				
	1990	1994	1995	1996	1997	1998	Jan.-nov. 1998	Jan.-nov. 1999	'95 '96	'96 '97	Jan.-nov. '98 '99
1 Landbúnaður	5	3	3	4	4	5	4	5	13	-1	23
2 Fiskiskapur	675	498	536	607	686	809	727	662	13	13	18
3 Ali- og kryvjivirki	82	58	56	69	75	82	72	96	24	9	9
5 Rævnisvinna	6	5	7	8	8	9	8	10	13	-5	17
6 Fiskavøruidnaður	362	230	231	255	240	272	246	279	10	-6	13
7 Skipasmíður, smíður	90	58	74	82	82	88	80	82	11	-1	7
8 Idnaður annars	151	87	94	106	114	124	110	131	12	8	9
9a Alm.byggiv. (landsv.fr)	63	33	34	35	36	33	31	31	1	3	-7
9b Annað byggivirksemi	233	69	64	77	115	152	135	162	20	48	32
10 Orkuveiting	46	34	35	37	37	37	33	34	7	1	-1
11 Handil og umvæling	450	300	310	335	360	387	345	387	8	7	8
12 Gistihús og matstovur	38	23	25	30	34	39	35	41	18	13	16
13 Sjøflutningur	148	121	129	136	134	144	132	150	5	-1	8
14 Flutningur annars	61	43	46	54	59	76	66	75	16	10	28
15 Postur og fjarskifti	124	100	100	105	111	120	109	114	5	6	8
16 Fígging og trygging	218	204	193	189	203	207	186	202	-2	7	2
17 Vinnuligar tænastur	126	70	78	85	101	102	91	99	8	19	1
18 Húshaldstænastur	30	18	20	21	21	23	20	23	5	4	7
19 Almenn fyrsting v.m.	583	511	509	548	584	626	568	574	8	6	7
20 Undirvising	248	198	203	210	216	226	204	245	3	3	5
21 Heilsu & almannaverk	451	406	413	435	461	481	440	476	5	6	4
22 Felagsskapir, mentan	57	55	58	60	67	70	63	82	5	12	5
23 Ótílskilað vinna	2	1	1	4	18	28	24	24	•	•	•
1-23 Tilsamans	4.248	3.125	3.221	3.491	3.766	4.138	3.728	3.985	8	8	10

Í høvuðsbólkum:

1-8: Framleiðsluvinnur	1.371	939	1.002	1.131	1.209	1.388	1.246	1.264	13	7	15
9-18: Bygging, handil, flutn. o.a. tænastur	1.537	1.015	1.035	1.102	1.210	1.320	1.183	1.319	7	10	9
19-22: Almennar tænastur o.t.	1.339	1.171	1.183	1.253	1.328	1.402	1.275	1.378	6	6	6

Lönargjaldingar tilsamans, mánaðarlaga jan. 1986 – nov. 1999, í mió. kr.

Almennu lönirnar økjað eisini

Tað er nú ikki bara í privatvinnuni at lönirnar økjað, tí landskassin fylgir væl við í so máta.

Kortini er tað serliga inn- og almennaverk-

id og innan skúlaverkið, at meira verður útgoldið í lönnum og ikki í sjálvari fyrstingini.

Sambært talvuni hjá Hagstovuni eru 41 milliónir meiri útgoldið í lönnum í undirvisingarverkinum, meðan 36 milliónir meira eru goldnar í heilsuverkinum.

Í almennu fyrstingini økjað lönarútreiðslurnar kortini ikki so skjótt, tí her er »bert« talan um vøkstur upp á seks milliónir, og tað svarar til einans eitt prosent.

Vøkstur í øllum høvuðsbólkum

Sum sagt, so er tað bara í fiskivinnuni á sjónum, at tað er ein afturgongd, og tá høvuðsbólkarin eru samantaldir innanhýsis, er framgongd at síggja í øllum trimum høvuðsbólkum.

Framleiðsluvinnan økist við 18 mió. krónum upp í 1.264 mia. krónur og tað svarar til ein vøkstur upp á 1 prosent.

Byggivinnan, handil, flutningur og aðrar tænastur ger eitt rættuligt lop úr 1.183 mia. krónur upp í 1.319 mia. krónur, og tað svarar til eina hækking upp á 12 prosent.

Tað er eisini staðfest ein øking í lönarútgjaldingini hjá tí almenna.

Fyrstu ellivu mánaðirnar í ár eru útgoldnar 1.378 mia. krónur í lönnum, meðan tað, sama tíðarskeiði, í fjør, vóru útgoldnar 1.275 mia. krónur. Hetta svarar til eina øking upp á 8 prosent.

Tað verður framvegis gildið munandi meira í lönnum enn tað varð í fjør, og á strikmyndini niðanfyrri sæst, at tað í ár verður gildið meira í lönnum enn tað eitt nú var í 1990.

Talva og mynd úr Hagtiðindum